

2

V Kovosvitu mzdy nedostali

3

Oslavy 1. máje 2024 v Bayreuthu

6

Zkušební doba

OS KOVO zrušil účast na demonstraci, tlačit na vládu ale budeme dál

S ohledem na vážnou situaci a napětí, které nejen ve slovenské společnosti způsobil ozbrojený útok na předsedu vlády Slovenské republiky Roberta Fica, se vedení OS KOVO rozhodlo zrušit účast na demonstraci plánované na 21. května na pražském Malostranském náměstí.

„Jsme zděšeni událostmi u našich sousedů, které mají pochopitelně velký vliv i na atmosféru v České republice. Různé názory a politické postoje nesmí být důvodem k násilí v jakékoliv podobě. Jako odboráři a občané máme zájem na uklidnění situace. To ale neznamená, že budeme mlčet k asociálním krokům a návrhům kabinetu Petra Fialy. Nesouhlasíme s nimi a využijeme všechny zákonné způsoby, jak je zastavit,“ stojí v prohlášení, které ve čtvrtek putovalo do redakcí.

V tentýž den měl předseda OS KOVO Roman Ďurčo schůzku s ministrem spravedlnosti Pavlem Blažkem (ODS). „Probírali jsme spolu napjatou situaci ve společnosti, ale hovořili jsme i o tom, jak by měl probíhat dál sociální dialog. Myslím, že bychom si znovu měli spolu s vládou a zaměstnavateli sednout k jednacímu stolu a probrat naše požadavky i postoje k vládním návrhům,“ řekl **Roman Ďurčo**.

Premiér Petr Fiala na sociální síti X zrušení demonstrace uvítal. „Oceňuji, že odbory zrušily ohlášený protest, a chtějí tím přispět ke zklidnění společnosti. Je to nyní správný krok a věřím, že bude znamenat i návrat k jednacímu stolu,“ uvedl **Petr Fiala**. Záležet samozřejmě bude i na tom, jestli vláda začne k sociálnímu dialogu konečně přistupovat poctivě.

Zkušenost minulých měsíců hovoří o něčem jiném. A situace se vyhrotila natolik, že poslední jednání (6. května) tripartity museli zástupci odborů demonstrativně opustit.

Premiér a ministr neunesli kritiku

Na toto jednání Rady hospodářské a sociální dohody České republiky dorazili zástupci odborů včetně předsedy OS KOVO Romana Ďurča, který je čle-

nem předsednictva tripartity, připraveni seriózně jednat o tématech, jež byla na programu, s tím, že otevřou i další témata, jako je novela zákoníku práce, výpověď bez udání důvodu apod.

Jednání však nabralo úplně jiný ráz. Zástupci vlády, především premiér Petr Fiala a ministr Marian Jurečka, zřejmě neunesli kritiku ze strany OS KOVO, přičemž zazněla i taková prohlášení, že odbory nejsou pro vládu sociálním partnerem. Takové ostudné jednání donutilo zástupce odborů demonstrativně vstát a odejít.

OS KOVO se ale odmítá dívat, jak jsou rozkládány zbytky sociálního státu. Odbory budou i dál poukazovat na vládní lži o nezvyšování daní či věku odchodu do důchodu a bojovat za práva poctivě pracujících lidí.

(ex)

Neplánovaný brifink před sídlem Úřadu vlády ČR, kde odboráři objasňují, proč byli nuceni opustit jednání tripartity.

FOTO: Jan Exner

Zaměstnancům Kovosvitu došla trpělivost, dávají výpověď

Dva měsíce marného čekání na mzdy a řešení v nedohlednu dovedlo už 25 zaměstnanců Kovosvitu Mas Machine Tools v Sezimově Ústí na Táborsku k rozhodnutí podat výpověď a hledat si jinou práci. Celkově výplaty za březen ani duben nedostalo 220 lidí. Ostatní si vzali čas na rozmyšlenou do konce května.

FOTO: Facebook Kovosvitu Mas Machine Tool

„Pokud odejdou všichni zaměstnanci z Machine Tools, znamená to pro firmu nemožnost vyrábět a konec. Ostatní zaměstnanci mají pouze slíbeno, že i za květen by mohli dostat náhradu mzdy ve výši 85 procent,“ uvedl předseda tamní organizace OS KOVO Jiří Ryzka.

Odbory se intenzivně snaží od chvíle, kdy problém nastal, situaci řešit a vést jednání se zástupci vlastníků firmy. Ta však zatím nikam nevedla.

Například počátkem května iniciovaly setkání zaměstnanců s významným akcionářem Gergelym Vesszősem. Podle dohody měli zaměstnanci dlužné výplaty za březen a poměrnou část za duben, kdy byli doma na takzvané překážce ze strany zaměstnavatele, dostat do 15. května. Na jejich účty však nedozrálo nic.

Odbory pro zbylé zaměstnance zorganizovaly na příští středu setkání s pracovníky úřadu práce, aby nemuseli jezdit do Tábora.

Krajský soud v Českých Budějovicích zahájil insolvenční řízení se strojírenskou firmou Kovosvit MAS Machine Tools v polovině dubna. Věřitelská firma požaduje po společnosti

zaplacení dlužné částky více než 20 milionů korun. Kovosvit je ale do 3. května chráněn tříměsíčním moratoriem. Firma tím chce získat čas na přípravu reorganizačního plánu.

Pokud nedojde ke zpětné úhradě mezd ani do konce května, zaměstnanci se přihlásí do insolvenčního řízení.

(ex)

Situace v Kovosvitu byla tématem i pátečního jednání Krajského sdružení OS KOVO Jihočeského kraje, kterého se zúčastnil místopředseda svazu Ivo Kužel. FOTO: OS KOVO

Zastavená výroba v Liberty Ostrava. FOTO: ČT24

V Liberty Ostrava opět odložili návrat do práce

Zaměstnanci Liberty Ostrava by pomalu už ani dvou rukách nespočetali, kolikrát byl odsunutý jejich návrat do práce. Zhruba pětitisícovka ocelářů nebyla na pracovišti od konce prosince, brzy to tedy bude půl roku. Do konce června se tam nevrátí. Huť prodloužila režim, ve kterém vyplácí zaměstnancům v uzavřených provozech po většinu času jenom 70 procent

mzdy. Zdůvodnila to cenovou politikou konkurence a snížením nákladů v období restrukturalizace. Tamní odboráři jsou přesvědčení, že by část výrobních provozů mohla běžet, kdyby byl vstupní materiál, na který ale nyní nejsou finanční prostředky. S právníky v současné době konzultují situaci ohledně procentuální výše u překážek na straně zaměstnavatele.

(ex)

Oslavy 1. máje 2024 v Bayreuthu

Po roce opět uspořádala německá odborová konfederace DGB prvomájový průvod bavorským městem Bayreuth pod heslem „Mehr Lohn, mehr Freizeit, mehr Sicherheit“ čili „Více mezd, více volného času, více bezpečí“ (oslavy byly jinak po celé zemi). Průvodu se zúčastnilo cca 100 občanů města včetně tří zástupců OS KOVO z řad centrály a mladých kovářů.

Celkem vyšlo v Horních Frankách do ulic na oslavy 1. máje více než 3 250 občanů. Po 10. hodině se účastníci průvodu sešli před domem odborových svazů, kde si vyslechli organizační pokyny a poté vystoupil se svým projevem v němčině Tomáš Valášek (místopředseda OS KOVO).

Následoval průvod městem za dohlížení místní policie, který měl cca 1,5 km. Průvod přišel až na Neptunovo náměstí, kde ve svých projevech pokračovali zástupci města, mladých odborářů a německého parlamentu. Hlavní projev měla Lena Zimmermann (regionální ta-

jemnice IG BAU Franky). Oslavy 1. máje organizovala místní buňka DGB a na místě byl i Petr Arnican (nově zaměstnanec IG Metall), moderovali je Frank Bodenschatz a mladí odboráři.

Text a foto: Tomáš Valášek, místopředseda OS KOVO

TOUR po školách v regionu u konce

Po roce se RP Hradec Králové opět vydalo prezentovat OS KOVO po školách v rámci svého regionu.

A z našeho pohledu úspěšně, zatímco v roce 2022 jsme prezentovali na jedné škole a v roce 2023 na školách dvou, v letošním roce jsme navázali spolupráci již se školou třetí. Zájem o naše prezentace roste a nás to těší. Jmenovitě jsme přednášeli na školách:

- SPŠ, SOŠ a SOU Hradební – Hradec Králové
- Střední škola / Podorlické vzdělávací centrum – Dobruška
- Střední škola Vocelova – Hradec Králové

Celkem jsme letos naši prezentaci oslovili více než 160 žáků uvedených

FOTO: RP OS KOVO Hradec Králové

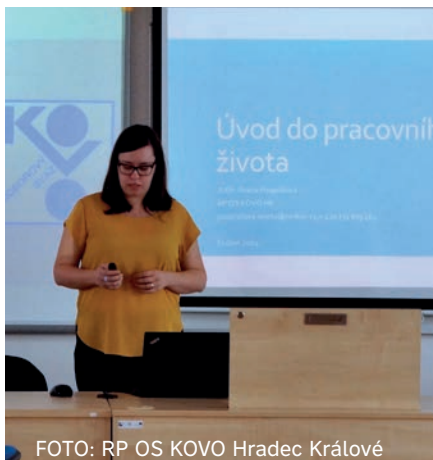

FOTO: RP OS KOVO Hradec Králové

škol. Pozitivní je rovněž to, že zatímco v prvních letech jsme dostávali prostor v rámci jedné vyučovací hodiny, v letošním roce jsme měli možnost přednášet již hodiny dvě.

Žáky, především z maturitních ročníků, v úvodu informuje vedoucí RP HK Rudolf Procházka o činnosti OS KOVO a zkušenostech z praxe regionálního pracoviště. Přestože máme dobré zkušenosti z mnoha firem regionu, upozorňujeme především na nedostatky, které se tu a tam u některých z našich firem objevují. Na tuto část navazuje právnička RP JUDr. Aneta Pospíšilová, která předává své zkušenosti z praxe s ohledem na pracovněprávní legislativu, tedy na

důležité situace při přechodu ze školy do prvního zaměstnání.

Největší důraz přitom klademe na obsah pracovní smlouvy a na to, jak je důležité se před podpisem věnovat všem dokumentům, které zaměstnavatel předloží zaměstnanci k podpisu. Důraz rovněž klademe na velmi podstatnou oblast BOZP.

Závěrem žákům popřejeme úspěšné složení zkoušek a šťastné vykročení do jejich nového života. A samozřejmě připomeneme, že OS KOVO může být jejich důležitým partnerem a pomocníkem.

*Rudolf Procházka, Aneta Pospíšilová
RP OS KOVO Hradec Králové*

Vývoj inflace v dubnu 2024

Inflace vyjádřená indexem spotřebitelských cen domácností celkem dosáhla v dubnu 2024 proti stejnému období minulého roku hodnoty **102,9 %**. Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v dubnu **6,3 %**.

Ing. Alena Paukrtová, ÚP OS KOVO

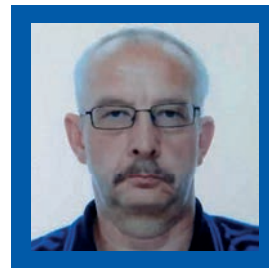
FOTO: Depositphotos

Právo

JUDr. Václav Havránek

právník, RP Praha
a Středočeský kraj

Doručování v pracovněprávních vztazích

Stejně jako v jiných oblastech došlo při novelizacích zákoníku práce ke změnám i v doručování mezi zaměstnanci a zaměstnavateli.

Doručování mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem je upraveno v ustanovení § 334 až § 337 zákoníku práce.

Při doručování výpovědi, okamžitého zrušení pracovního poměru, zrušení pracovního poměru ve zkušební době a dalších písemností, které se týkají zrušení pracovního poměru nebo právních vztahů plynoucích z dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, se postupuje podle ustanovení § 334a až § 337 zákoníku práce s výjimkou odvolání z pracovního místa vedoucího zaměstnance nebo vzdání se tohoto místa a dále s výjimkou dohody dle § 49 zákoníku práce (Dohodnou-li se zaměstnavatel a zaměstnanec na rozvázání pracovního poměru, končí pracovní poměr sjednaným dnem, dohoda o rozvázání pracovního poměru musí být písemná, každá smluvní strana musí obdržet jedno vyhotovení dohody o rozvázání pracovního poměru.) a § 77 odst. 5 písm. a) zákoníku práce.

Písemnost doručuje zaměstnavatel zaměstnanci do vlastních rukou:

- jejím předáním na pracovišti zaměstnavatele,
- jejím předáním, kdekoliv bude zaměstnanec zastížen (pokud zaměstnanec odmítne převzít písemnost doručovanou výše uvedenými způsoby, považuje se tato písemnost za doručenu dnem, kdy zaměstnanec její převzetí odmítl),
- prostřednictvím datové schránky,
- prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací, nebo
- prostřednictvím provozovatele poštovních služeb.

Prostřednictvím provozovatele poštovních služeb může zaměstnavatel doručit písemnost zaměstnanci pouze v případě, není-li možné doručení na pracovišti zaměstnavatele. Je-li písemnost doručována prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, vybere

zaměstnavatel takovou poštovní službu, aby z uzavřené poštovní smlouvy vyplývala povinnost doručit poštovní zásilku obsahující písemnost za podmínek stanovených zákoníkem práce.

Doručování zaměstnavatelem prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací

Prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací může zaměstnavatel písemnost doručit zaměstnanci výlučně tehdy, jestliže zaměstnanec k tomuto způsobu doručování udělil souhlas v samostatném písemném prohlášení, v němž také uvedl elektronickou adresu pro doručování, která není v dispozici zaměstnavatele. Tedy doručování na tzv. soukromý e-mail, nikoliv služební. Zaměstnanec může souhlas písemně odvolat.

Zaměstnavatel je před tímto souhlasem povinen zaměstnance písemně informovat o podmínkách doručování písemnosti prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací včetně zákonné lhůty.

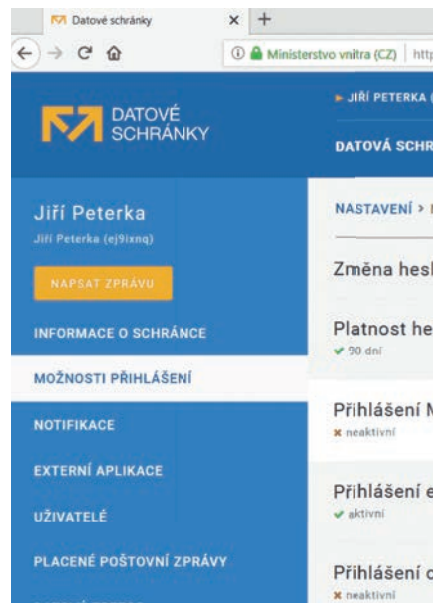
Písemnost doručovaná prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací musí být podepsána uznávaným elektronickým podpisem.

Doručení písemnosti prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací je neúčinné, jestliže se písemnost zasláná na elektronickou adresu zaměstnance vrátila zaměstnavateli jako nedoručitelná.

Doručování zaměstnavatelem do datové schránky zaměstnance

Zaměstnavatel může doručit písemnost do datové schránky zaměstnance prostřednictvím datové schránky, pokud si ji zaměstnanec neznepřístupnil pro dodávání dokumentů z datové schránky fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby. Jestliže se zaměstnanec nepřihlásí

do datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne dodání písemnosti do datové schránky, považuje se písemnost za doručenu posledním dnem této lhůty. Jedná se o tzv. fikci doručení.

Doručování zaměstnavatelem prostřednictvím provozovatele poštovních služeb

Zaměstnavatel prostřednictvím provozovatele poštovních služeb zasílá na poslední adresu zaměstnance, kterou zaměstnanec zaměstnavateli písemně sdělil. Písemnost může být doručena také tomu, koho zaměstnanec k přijetí písemnosti určil na základě písemné plné moci s úředně ověřeným podpisem zaměstnance.

Doručení písemnosti zaměstnavatelem doručovanou prostřednictvím provozovatele poštovních služeb musí být doloženo písemným záznamem o doručení.

Pokud nebyl zaměstnanec zastížen, uloží se písemnost v provozovně provozovatele poštovních služeb nebo u obecního úřadu. Zaměstnanec se vyzve písemným oznámením o neúspěšném doručení písemnosti,

aby si písemnost do 15 dnů vyzvedl; zároveň se mu sdělí, kde, od kterého dne a v kterou dobu si může písemnost vyzvednout. **Povinnost zaměstnavatele doručit písemnost je splněna, jakmile zaměstnanec písemnost převezme.** Jestliže si zaměstnanec písemnost nevyzvedne do **15 dnů, považuje se za doručenu posledním dnem této lhůty**; tato nedoručená písemnost se odesílajícímu zaměstnavateli vrátí. Jestliže zaměstnanec doručení písemnosti prostřednictvím provozovatele poštovních služeb znemožní tím, že poštovní zásilku obsahující písemnost odmítne převzít nebo neposkytne součinnost nezbytnou k doručení písemnosti, považuje se písemnost za doručenu dnem, kdy

ke znemožnění doručení písemnosti došlo. **Zaměstnanec musí být doručovatelem poučen o následcích odmítnutí převzetí písemnosti.**

Doručování písemnosti zaměstnancem

Zaměstnanec doručuje písemnost zaměstnavateli zpravidla osobním předáním v místě sídla zaměstnavatele. Na žádost zaměstnance je zaměstnavatel povinen doručení písemně potvrdit.

Písemnost zaměstnavateli doručena, jakmile ji zaměstnavatel převzal. **Jestliže zaměstnavatel odmítne převzít písemnost, neposkytne součinnost nebo jinak znemožní doručení pí-**

semnosti v místě sídla nebo v místě podnikání zaměstnavatele, považuje se písemnost za doručenu dnem, kdy k takové skutečnosti došlo.

Zaměstnanec může též doručit zaměstnavateli písemnost **prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací na elektronickou adresu, kterou zaměstnavatel pro tento účel zaměstnanci oznámil; písemnost určená zaměstnavateli musí být zaměstnancem podepsána.** Takto doručovaná písemnost je doručena dnem, kdy převzetí potvrdí zaměstnavatel zaměstnanci datovou zprávou. Jestliže zaměstnavatel převzetí písemnosti nepotvrdí ve lhůtě 15 dnů ode dne jejího dodání, **považuje se za doručenu posledním dnem této lhůty.** Doručení je neúčinné, jestliže se písemnost zasláná na elektronickou adresu zaměstnavatele vrátila zaměstnanci jako nedoručitelná.

Zaměstnanec může doručit písemnost zaměstnavateli prostřednictvím datové schránky, pokud si ji zaměstnavatel nezneprístupnil pro dodávání dokumentů z datové schránky fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby. **Jestliže se zaměstnavatel nepřihlásí do datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne dodání písemnosti do datové schránky, považuje se písemnost za doručenu posledním dnem této lhůty.**

Právo

Zkušební doba

U nás v podniku začal zaměstnavatel ve velké míře využívat u nových zaměstnanců zkušební dobu. Mohl byste mi uvést nějaké právní informace týkající se zkušební doby, abychom byli případně schopni reagovat na dotazy zaměstnanců?

Zkušební doba je zaměstnavateli hojně využívána. Dává možnost zaměstnavateli, ale i zaměstnanci zvážit a posoudit vhodnost nově uzavřeného pracovního vztahu, pracovní schopnosti zaměstnance i existující pracovní podmínky u zaměstnavatele. Pokud by jedna ze smluvních stran nebyla s pracovním vztahem spokojena, zkušební doba umožňuje velmi snadné rozvázání pracovního poměru v průběhu této doby oběma stranám pracovního poměru.

Zkušební dobu lze sjednat se všemi fyzickými osobami bez ohledu na to, zda jde o pracovní poměr na dobu určitou či neurčitou. Zkušební dobu mohou zaměstnanec a zaměstnavatel sjednat nejen v pracovní smlouvě, ale i v jiné smlouvě, podmínkou je však písemná forma. Bez písemné formy je sjednání zkušební doby neplatné. V zájmu právní jistoty zaměstnavatele i zaměstnance zákon stanoví, že zkušební dobu je nezbytné sjednat nejpozději v den, který

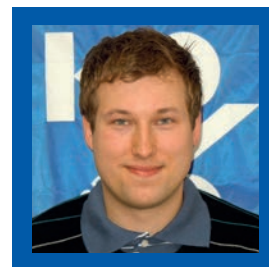
byl sjednán jako den nástupu do práce. Zkušební doba sjednaná dodatečně po vzniku pracovního poměru je neplatná.

Trvání zkušební doby

Délka zkušební doby činí maximálně tři měsíce po sobě jdoucí ode dne vzniku pracovního poměru. U vedoucích zaměstnanců je maximální délka zkušební doby stanovena na šest měsíců po sobě jdoucích ode dne vzniku pracovního poměru. Protože dél-

Mgr. Ladislav Sejkora

právník, RP OS KOVO
Jihlava

F. O., Jihlava

› pokračování ze str. 6

ka zkušební doby je zákonem stanovena jako maximální, nic nebrání sjednání zkušební doby kratší. Zároveň však zkušební doba nesmí činit více, než je polovina sjednané doby trvání pracovního poměru. Jedná se o ustanovení chránící zaměstnance před praxí zaměstnavatelů, kteří zaměstnávali zaměstnance na kratší dobu v kombinaci se zkušební dobou. Takto sjednaná zkušební doba by byla neplatná.

Zkušební doba nemůže být smluvně dodatečně prodloužována, tzn. strany se nemohou dohodnout na prodloužení zkušební doby, kterou si sjednaly. Zkušební doba se však ze zákona prodloužuje o dobu celodenních překážek v práci (ať už na straně zaměstnance, tak i zaměstnavatele), pro které zaměstnanec nekoná práci, a o dobu celodenní dovolené. Zkušební doba se prodloužuje pouze o pracovní dny zaměstnance, tj. o počet neodpracovaných směn (nikoliv např. o dny pracovního klidu).

Je třeba rovněž upozornit, že v rámci této pracovního poměru lze zkušební dobu sjednat pouze jednou. Postup, kdy je znovu sjednávána zkušební doba v souvislosti se změnou dosavadního druhu práce zaměstnance, je v rozporu se zákoníkem práce.

Skončení pracovního poměru ve zkušební době

Během zkušební doby mohou zaměstnavatel i zaměstnanec kdykoliv zrušit

pracovní poměr, pokud zjistí, že nesplňuje jejich očekávání. Ke zrušení pracovního poměru ve zkušební době mohou obě strany přistoupit z jakéhokoliv důvodu nebo bez uvedení důvodu. Zrušit pracovní poměr ve zkušební době lze kdykoliv během trvání zkušební doby, dokonce i v době, kdy zaměstnanec nepracuje pro překážky v práci ať už na své straně nebo na straně zaměstnavatele (neuplatní se zde ochranné důvody bránící výpovědi ze strany zaměstnavatele). Jedinou výjimkou je dočasná pracovní neschopnost, kdy zákon zakazuje, aby zaměstnavatel zrušil pracovní poměr v době prvních 14 kalendářních dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti (karantény) zaměstnance. Důvodem omezení možnosti zrušit v této době pracovní poměr je snaha zabránit zaměstnavateli, aby se tímto způsobem vyhnul povinnosti hradit náhradu mzdy v prvních 14 dnech trvání dočasné pracovní neschopnosti. Zde upozorňují, že zrušení pracovního poměru ve zkušební době ze strany zaměstnavatele nevyžaduje předchozí souhlas odborové organizace ani projednání tohoto rozvázání pracovního poměru s odborovou organizací. Je zde pouze režim informování.

Podstatnou náležitostí zrušení pracovního poměru ve zkušební době je projev vůle jedné z jeho stran, z něhož vyplývá, že se jím sleduje skončení pracovního poměru ve zkušební době. Při

zrušení pracovního poměru ve zkušební době pracovní poměr skončí dnem, který zaměstnavatel nebo zaměstnanec označil ve svém zrušovacím projevu (nejdříve však den, v němž bude druhé straně řádně doručen zrušovací projev). Není-li ve zrušovacím projevu den rozvázání pracovního poměru uveden, zaniká pracovní poměr dnem, v němž byl druhé straně řádně doručen zrušovací projev.

Zrušení pracovního poměru ve zkušební době musí být učiněno písemně, jinak se k němu nepřihlíží. Jednalo by se pouze o zdánlivé (nicotné) právní jednání, které nemá žádný právní význam. Tedy jako kdyby vůbec nebylo učiněno. Ústně nebo konkludentně provedená zrušení pracovního poměru ve zkušební době proto nemají žádný právní význam.

Písemné zrušení pracovního poměru ve zkušební době provedené zaměstnavatelem musí být zaměstnanci doručeno do vlastních rukou, neboť jde o písemnost, která se týká skončení pracovního poměru. Nebylo-li písemné zrušení pracovního poměru adresátu řádně doručeno, nemá žádné právní následky, neboť vůči němu působí až od okamžiku, kdy dojde k řádnému doručení.

Na úplný závěr ještě upozorňují, že v době trvání zkušební doby lze pracovní poměr samozřejmě skončit i ostatními zákoníkem práce stanovenými způsoby (výpověď, dohoda apod.).

Na slovíčko s bezpečákem

Bezpečné skladování

Pracuji ve firmě, kde na obědy chodíme přes hlavní sklad, kde je v regálech uložen materiál, který mi nepříjde úplně zajištěný a může kdykoliv spadnout dolů. Je to v souladu s legislativou?

K. M., Strakonice

Je vhodné si nejprve vydefinovat základních ustanovení, která se týkají oblasti skladování a skladů.

Jedná se zejména o § 101 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce. Z něj jednoznačně vyplývá, že zaměstnavatel je povinen zajistit BOZP zaměstnanců s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce. Dalším souvisejícím legislativním ustanovením je § 5 zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek BOZP, kde je zaměstnavatel po-

vinen organizovat práci a stanovit pracovní postupy tak, aby byly dodržovány zásady bezpečného chování na pracovišti a aby zaměstnanci nebyli ohroženi padajícími nebo vymršťnými předměty nebo materiály. Prováděcím předpisem k výše uvedeným zákonům je NV č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí, kde v příloze jsou specifikovány v bodě 10 zásady skladování a manipulace s materiálem a břemeny. A v neposlední řadě je součástí celé problematiky

technická norma ČSN 26 9030 Manipulační jednotky – Zásady pro tvorbu, bezpečnou manipulaci a skladování. Tuto normu lze považovat za minimální standard. Norma ukládá v čl. 4.1.1, že pro každý sklad musí být zpracován „Místní řád skladu“, který stanovuje jasná pravidla pro to, jak se ve skladu ukládá materiál.

Takže zpět k vašemu dotazu, který rozdělíme do několika částí. Za prvé, je skutečně nutné procházet skladem na oběd? Není stanovena

Bc. Radek Král

specialista BOZP, RP OS KOVO
České Budějovice

› pokračování ze str. 7

jiná cesta, která umožňuje přístup do místa na oběd?

Protože dle NV č. 101/2005 Sb. je v bodu 10.4. přílohy uvedeno, že „trvale používané skladovací plochy musí být rovné, odvodněné, zpevněné a označené značkami se zákazem vstupu nepovoláním osobám“. Odpověď k tomuto najdete například v Místním řádu skladu, kde bude vypsáno, kdo a za jakých okolností má přístup do těchto prostor.

Další problematická část vašeho dotazu se bude vztahovat k tomu, jakým způsobem je možné materiál stohovat, tzn. jak bude zajištěn proti sesuvu po založení do patřičného regálu. Zda je nutné ukládat materiál nějakým způsobem zajistit, např. za použití fixační folie, nebo zda je možné ho zakládat bez tohoto zabezpečení, kde a do jaké výšky je možné ten daný materiál ukládat. Toto všechno je možné se dočíst opět v Místním řádu skladu, kde je nutné mít

tyto věci vypsáno. Je povinností zaměstnavatele prokazatelně všechny zaměstnance, kteří ve skladu pracují nebo s ním mají nějaké dočinné, pravidelně v rámci školení BOZP seznamovat s předpisy, které stanovují pravidla pro pohyb a činnost v těchto skladech. A jsme zpět u první otázky. Jsou všichni zaměstnanci, kteří se pohybují cestou na oběd skrze tento sklad, proškoleni a mají veškeré předepsané OOPP, které je požadováno pro tyto prostory?

Práva spotřebitele

Nesouhlas s postupem e-shopu

Objednala jsem si oblečení, ale došly mi vyložené „hadry“. To jsem zjistila ihned po rozbalení zásilky. Mikina byla řídká, že přes ni bylo vidět, o barvě ani nemluvě. Rozhodla jsem se zboží vrátit. Učinila jsem tak. Za tři dny se mi ozvala pracovnice prodeje a styku se zákazníky, sdělila mi, že nemám na odstoupení právo, protože jsem zboží vybalila z původního obalu. Nevím, jak bych si mohla zboží jinak vyzkoušet, a nerozumím této výtce! Co mám dělat?

P. O., Brno

Doporučuji následující:

Znovu se na prodejce obraťte! Písemnou formou mu sdělte, že jste věc konzultovala s právníkem specializovaným na spotřebitelské právo. A ten vám doporučil, abyste bránila své právo, neboť sdělením pracovnice e-shopu byl porušen zákon, a odstoupení, které jste zaslala, je platné. Toto vyplývá přímo ze zákona. Je zcela jasné, že při převzetí a kontrole dodaného zboží musíte krabici či sáček otevřít. V žádném případě vybalení zboží z obalu nezpůsobuje nemožnost odstoupení od kupní smlouvy!

Prodejce si zřejmě vytvořil svoji vlastní verzi výkladu zákona a vycházel z toho, že výjimka uvedená v zákoně se týká všeho zboží. Není tomu tak! Výjimka se vztahuje na zboží, které je v **uzavíratelném obalu**. Nejde však o všechny obaly, jak se někdy prodejci mýlí. Zákon hovoří o zboží, které je jednak v uzavřeném obalu, a navíc po vyjmutí z obalu není možné vrátit z **hygienických důvodů**. Jde o zboží, které je po vybalení z takového obalu z hygienických důvodů znehodnocené, neprodejně a mohlo by představovat pro další prodej zdravotní riziko. Např. jde o věci, které se používají k intimním potřebám či osobní hygieně. Rozhodně se sem nezahrnuje otevření

igelitového sáčku, ve kterém se nachází vrchní oblečení. Opak je pravdou. Máte právo obal otevřít a oblečení si odzkoušet, podívat se na denním světle na barvu apod.

Jako spotřebitel máte právo bez udání důvodu odstoupit od kupní smlouvy uzavřené na dálku nebo mimo obchodní prostory.

Můžete tak učinit do 14 dnů od uzavření smlouvy. Může jít i o dobu delší, pokud si to prodejce dobrovolně stanoví. Spotřebitel nemusí uvádět důvod odstoupení.

Tudíž vyzvěte prodejce, aby postupoval v souladu se zákonem a vaše odstoupení vyřídil.

Máte právo na informace a prodejce má povinnost vám je předem a srozumitelně poskytnout. Ověřte si tedy, zda vám podnikatel poskytl informace jasné, srozumitelné a v jazyce, ve kterém uzavírá smlouvu (např. viz obchodní podmínky).

Ještě před uzavřením smlouvy musí podnikatel poskytnout tyto informace:

- identifikační údaje o podnikateli a kontakt,
- informace o ceně zboží,

- označení zboží,
- dodací podmínky,
- odpovědnost za vady a možnosti odstoupení a včetně lhůty, která je 14 dnů.

Jak odstoupení napsat?

Má-li podnikatel na svých internetových stránkách vzorový formulář pro odstoupení od smlouvy, odstupte od smlouvy vyplněním a odesláním tohoto formuláře.

Stačí i odeslat odstoupení dopisem a ten předat v termínu k poštovní přepravě.

Odstoupení od smlouvy i vrácené zboží je nejlépe zaslat doporučeně, na dodejku. Dodejka se vám vrátí s podpisem prodejce, který stvrzuje převzetí poštovní zásilky. V případě nepřevzetí poznamenejte informace na dodejku pošta.

Zákon nestanoví žádné formální náležitosti takového odvolání, musí ovšem obsahovat údaje, které vypovídají o objednávce.

Podnikatel je povinen nejpozději do 14 dnů od obdržení odstoupení vrátit všechny přijaté peněžní prostředky včetně nákladů na dodání. Není však povinen tak učinit dříve, než mu vrátíte zboží.

JUDr. Zdeňka Vejvalková

specialistka na spotřebitelské a občanské právo, Brno

Práva spotřebitele

JUDr. Zdeňka Vejvalková

specialistka na spotřebitelské
a občanské právo, Brno

Soused

Soused má neustále málo místa a snaží se nějak expandovat k nám, nevím si s ním rady. Vysazuje stromy, které porostou nad můj pozemek. Kmínky stromků jsou 20 cm od tzv. meze. Navíc mi ničí plot, o který opírá rostliny. Když prováděl výsadbu, upozorňoval jsem ho na to. Jen se ušklíbl a vůbec se se mnou ne bavil. Upozornil jsem ho ještě několikrát, ale není ochotný se ani nad svým konáním zamyslet. Když jsem se chtěl domluvit, byl vulgární a vyhodil mě. Koupil sousední dům asi před dvěma lety. S původním majitelem jsem se na všem domluvil a nikdy problém nebyl. Jaké mám možnosti, abych svoje práva obhájil již nyní, než stromy vyrostou? A jak celkově je majitel sousedního domu chráněn před takovým jednáním?

E. R., Brno

FOTO: Depositphotos.com

K tomuto problému občanský zákoník č. 89/2012 Sb. v § 1017 uvádí:

(1) Má-li pro to vlastník pozemku rozumný důvod, může požadovat, **aby se soused zdržel sázení stromů v těsné blízkosti společné hranice pozemků**, a vysadil-li je nebo nechal-li je vzrůst, **aby je odstranil**. Nestanoví-li jiný právní předpis nebo neplyne-li z místních zvyklostí něco jiného, platí pro **stromy dorůstající obvykle výšky přesahující 3 m jako přípustná vzdálenost od společné hranice pozemků 3 m a pro ostatní stromy 1,5 m**.

Obecně lze říci, že sousedské spory nejsou lehce řešitelné. Ve velké míře jde o to, že někteří lidé si vůbec neuvědomují, že nejen oni mají svá práva, ale že tatáž práva má i majitel vedlejší nemovitosti. Většinou pak jednání s takovým člověkem sklouzne kamkoli jinam než

k rozumnému rozhovoru a řešení přinášejícímu domluvu. Právě proto, že jde o dvě stejná práva, není jiná možnost než se pro konečné řešení obrátit na soud. Soud ve svém rozhodnutí uvede, kdo a co má vykonat. Jen on může sousedovi nařídit, aby vysazené stromy posunul nebo odstranil. Mám obavy, že ve vašem případě s pokusy o domluvu neuspějete. Přesto doporučuji zaslat sousedovi doporučenou výzvu s dodejkou, aby svého jednání zanechal a jednal dle zákona. Uveďte i to, že v opačném případě budete nucen využít všech možností, které na ochranu vašich práv dává zákon. Výzvu si uschovejte a předložte soudu jako důkaz o tom, že jste se snažil dohodnout s protistranou mimosoudně. Je zároveň dobré již ve výzvě popsat veškerou snahu a kroky, které jste za účelem dohody udělal. Je pak na

rozhodnutí soudu, jaký další postup ve svém rozhodnutí nařídí.

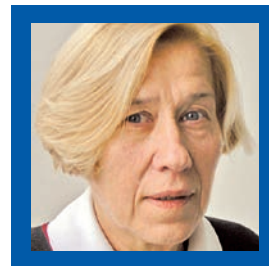
V budoucnosti by bylo řešení složitější. Zákon sice dává právo části rostlin přesahujících na váš pozemek odstranit šetrným způsobem bez dalších omezení. Ale až stromy vyrostou, nemusí jít jen o větve, ale i o kořeny, které mohou plot začít vyvracet. Toto odstranění lze provést i bez rozhodnutí soudu. Muselo by se však jednat jen o kořeny a větve, které přesahují na váš pozemek. Ale i tak je nezbytné prokazatelně jejich vlastníka vyzvat (nejlépe opět doporučeným dopisem s dodejkou), aby tak učinil on. Pokud vaši žádosti v přiměřené době nevyhoví, máte právo tak učinit vy nebo pozvat odbornou firmu a požadovat po sousedovi úhradu účelně vynaložených nákladů. Můžete to však udělat pouze ve vhodné roční dobu a šetrně. Pokud zasáhnete vy a stromy v důsledku toho uhynou, způsobíte tím sousedovi škodu, kterou budete muset zaplatit. Z popisu těchto možností je jasné, že by spor byl dlouhodobý a hůře řešitelný než nyní.

Soused, ale i vy se můžete svým napadáním dopustit přestupku. Dokonce se může jednat i o trestný čin, pokud jednání naplňuje jeho skutkovou podstatu. Přestupek nebo trestný čin je třeba vždy nahlásit PČR, ta provede prošetření věci a případně vše předá k dořešení přestupkové komisi. Vždy požadujte zaslání informací o výsledku šetření.

Pokud by vám soused způsobil škodu na majetku a případ se dostal před přestupkovou komisi, je třeba právě zde uplatňovat náhradu škody. Musíte však prokázat sousedovu vinu a výši škody. Jako důkaz mohou sloužit fotografie, svědectví jiné osoby, faktura o provedení výstavby plotu apod. Přestupková komise může rozhodnout pouze o majetkové újmě!

Právo

JUDr. Marie Stodolová

právníčka, Praha

Půjčky

Jaký je rozdíl mezi půjčkou, úvěrem a hypotékou? A slyšel jsem, že se chystají nějaké změny v úročení půjčených financí. *K. M., Hořovice*

Na začátku je třeba si připomenout, že to, o jaký konkrétní finanční produkt se jedná, nám říká **zákon** a nikoliv banka nebo nebankovní instituce, která jej poskytuje. Ačkoliv s tím většinou problémy nejsou, v případě sporů může i tato skutečnost hrát roli. Nastíníme si, jak tedy zákon vidí tři uvedené pojmy?

Co je půjčka?

Půjčka je taková transakce, která vzniká až ve chvíli, při které je věc, která je jejím předmětem – nemusí se jednat pouze o peníze – předána. Smlouva, která se k půjčce váže, nabývá platnosti až ve chvíli, **kdy si obě strany peníze, či cokoliv jiného, předají**. V tomto kroku se tedy zásadním způsobem liší od úvěru.

Půjčka je obecný termín, který nahradil nový občanský zákon (§ 2390–2394) z roku 2012 označením „zápůjčka“. Ta vzniká uzavřením smlouvy mezi zapůjčitelem a vydlužitelem, dříve dlužníkem a věřitelem. Zapůjčitel poskytne nějaké věci vydlužiteli, a ten je povinen ve stanovené době tyto prostředky vrátit. Zmíněné „nějaké věci“ jsou nejjednodušší finance, ale pozor, může se jednat i o movitý majetek. Ve smlouvě se obě strany mohou dohodnout i na odměně za zapůjčení, ať už v podobě úroku nebo poplatku.

Co je úvěr?

Úvěr je podobně jako zápůjčka formou vztahu, tentokrát mezi úvěrujícím (věřitelem) a úvěrovaným (dlužníkem). Oproti zápůjčce se však **zásadně liší** tím, že ony půjčované prostředky jsou **pouze finance, které mohou být zatíženy úrokem**.

Úvěr nemůže poskytnout kdokoli, jako např. soused v případě půjčky. Pravidla pro poskytování úvěru totiž upravuje **zákon o spotřebitelském úvěru** a ten říká, že úvěr může nabízet pouze subjekt, který má k tomu oprávnění, např. licenci České národní banky.

Samotným podepsáním oběma stranami už je smlouva zpečetěna a zavazuje věřitele, že dohodnuté finance musí dlužníkovi na jeho žádost poskytnout.

U půjčky taková povinnost pro věřitele nevzniká a odeslání peněz si může rozmyslet.

Existuje velké množství druhů úvěru, které se člení např.:

- **podle účelovosti:** poskytnutí úvěru může být podmíněno tím, na co získané peníze budou použity, např. na nákup automobilu, rekonstrukci domu atd., jiné úvěry mohou být tzv. neúčelové, tedy klient získané finance může použít na cokoliv,
- **podle typu výplaty:** úvěr může být poskytnut v hotovosti nebo na bankovní účet klienta,
- **podle zajištění:** banka může požadovat, že úvěr bude jištěn movitou (automobil) či nemovitou věcí (dům). V případě ztráty schopnosti dlužníka svůj úvěr splácet může banka tuto movitou i nemovitou věc zpeněžit a zisk z prodeje použít na umoření dluhu.

FOTO: Depositphotos.com

Co je hypotéka?

Pojem **hypotéka odkazuje pouze na úvěr, který je zajištěn nemovitostí**. To je základní vlastností hypotéky. Nemusí přitom jít vždy o úvěr, který použijete na koupi nemovitosti, kterou následně za úvěr ručíte. **Důležitý je však prvek zástavy** v podobě nemovitosti. S hypotečním úvěrem se často pojí i spoluúčast, tj. povinnost dodat v případě, že je úvěr určen pro koupi nemovitosti, určitou část její ceny.

V České republice má **spotřebitel**

dle zákona o spotřebitelském úvěru právo na předčasné splacení celého nebo části úvěru kdykoliv v průběhu trvání úvěrové smlouvy.

Co je předčasné splacení úvěru? Předčasné splacení úvěru znamená, že spotřebitel splatí celou dlužnou částku úvěru, nebo její část, před datem splatnosti dohodnutým v úvěrové smlouvě. Důvody mohou být různé od získání nižší úrokové sazby někde jinde, což je v podstatě refinancování, přes zlepšení finanční situace a **možnosti úvěr doplatit až po například prodej nemovitosti**.

To platí u hypoték, kde se můžete rozhodnout ji prodat, a tím pádem může být podmínkou nejdříve splatit úvěr. Výhody předčasně splaceného úvěru jsou zřejmé. Ušetříte na úrocích, protože jich zaplatíte méně. Zlepší se vám bonita a tím i šance pro získání půjčky v budoucnu.

Existuje určitě i několik nevýhod. V některých případech za předčasné splacení zaplatíte nějaké poplatky, a pokud je váš úvěr spojen s nějakými bonusy, můžete o ně přijít. Před rozhodnutím o předčasném splacení úvěru je důležité zvážit všechny uvedené faktory a porovnat náklady a výhody.

Poskytovatel úvěru má nárok na náhradu nutných a objektivně odůvodněných nákladů, které mu vznikly v souvislosti s předčasným splacením. Tyto náklady nesmí převyšit:

- 0,5 % z předčasně splacené části úvěru, pokud doba mezi předčasným splacením a původně dohodnutým splacením úvěru je kratší než jeden rok,
- 1 % z předčasně splacené části úvěru, pokud doba mezi předčasným splacením a původně dohodnutým splacením úvěru je delší než jeden rok.

Výjimky z poplatků

V některých případech **nesmí spotřebitel platit poplatek** za předčasné splacení, například:

- u hypotéky s fixní úrokovou sazbou po uplynutí fixace,

FOTO: Depositphotos.com

- do tří měsíců od oznámení změny úrokové sazby ze strany poskytovatele,
- u hypotečního úvěru s pohyblivou úrokovou sazbou kdykoliv,
- v případě těžké životní situace spotřebitele, která mu znemožňuje splacení úvěru.

Nutno podotknout, že se to týká skutečně jen poplatků, nikoli samotné částky úvěru. Tu zaplatit musíte vždy. Proplacení účelně vynaložených nákladů nesmí poskytovatel půjčky vyžadovat ani tehdy, jestliže došlo k předčasnému splacení z důvodu úmrtí, dlouhodobé nemoci či invalidity spotřebitele (jeho manžela nebo partnera).

Platí to jen tehdy, když tyto skutečnosti vedou ke snížení schopnosti úvěr splácet. Předčasně splatit úvěr můžete v bance i u nebankovní společnosti. Tudiž se nemusíte obávat nebankovní půjčky, že pro ni tato pravidla neplatí. Spadají pod zákon o spotřebitelském úvěru taktéž.

Všichni poskytovatelé spotřebitelských úvěrů sice musí umožnit svým klientům předčasně splatit úvěr, ale není nikde zakotveno, jakým způsobem se předčasné splacení úvěru provede. Proto je vždy nutné o doplacení úvěru informovat včas. Někteří poskytovatelé vyžadují oznámení ve stanovené lhůtě, jinak mohou zaslanou sumu považovat za pouhé **předplacení úvě-**

ru, ze kterého budou postupně hrazené splátky. Nedojde tedy k předčasnému splacení nebo úhradě mimořádné splátky. Běží vám dále úroky a všechny ostatní povinnosti s úvěrem spojené. Tato informace musí být uvedena ve smlouvě o úvěru.

Jaké změny přináší novela zákona o předčasném splacení úvěru? O předčasném splacení hypotečního úvěru a o účelně vynaložených nákladech, které může banka po klientovi požadovat, hovoří zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru.

V září 2024 začne platit novela, která se týká hlavně úvěrů na bydlení. Doposud mohl spotřebitel úvěr kdykoliv předčasně splatit a zcela zdarma při vypršení fixace úrokové sazby, v případě úmrtí, dlouhodobé nemoci, invalidity a dalších.

V ostatních případech mohla banka **požadovat jen náklady**, které jí s předčasným splacením vznikly, nic víc nebylo zákonem definováno. To bylo také příčinou častých sporů. Zmíněná novela přidá do zákona další dvě možnosti, kdy je možné úvěr na bydlení předčasně splatit bez poplatku: při rozvodu manželství a následném vypořádání SJM, u prodeje nemovitosti minimálně po dvou letech od její koupě.

Důležitou změnou je určení výše účelně vynaložených nákladů za předčasné splacení. Nově bude možné si účtovat administrativní náklady až do

částky 1000 Kč a úrokový rozdíl mezi smluvním a referenčním úrokem. Náhrada těchto celkových nákladů je ohraničena na 0,25 % z nesplacené jistiny za každý rok až do konce fixace a celkově maximálně 1 % z nezaplacené jistiny za celé zbývající fixní období.

Nyní tedy mají získat poskytovatelé nejen náhradu nákladů, ale i ušlý zisk. **Změny se dotknou všech nových smluv sjednaných po 1. září 2024, případně smluv po fixaci po tomto datu. Na vše dohlíží ČNB.**

Již existujících úvěrů se výše popsaná změna pravidel nedotkne, a to do doby, než započne u těchto úvěrů běžet období **s nově zafixovanou úrokovou sazbou**. Pokud má tedy dnes spotřebitel zafixováno například na 10 let (nebo zafixuje do nabytí účinnosti novely), tak po celou dobu fixace se ho nová úprava předčasného splacení nedotkne.

Novela zákona o spotřebitelském úvěru počítá s dohledem České národní banky. Ta lidem slibuje nové kalkulačky, které mají vypočítat celkovou částku předčasného splacení.

A na závěr si ještě ujasníme, co je to fixace a co znamená konec fixace hypotéky?

Fixace úrokové sazby hypotečního úvěru je období, **po které platí konkrétní dohodnutá výše úrokové sazby**. Toto období může trvat například 5, 8, 10 nebo i 20 let. Záleží na dohodnutých podmínkách.

◆	INICIÁLY PREZIDEN- TA BENEŠE	SPZ ROKYCAN	ANGL. POPEL	PRVNÍ ČÁST TAJENKY	◆	ÚRYVEK	ZNAČ. HEKTOLI- TRU	POLSKÁ LETECKÁ SPOL.	BOTY	AFGHÁN. METRO- POLE	ZN. OSMIA	UDIVENÝ EXPR.	◆	DRUHÁ ČÁST TAJENKY	SAMICE BERANA	RUMUN. MĚNA	DRUH PAPOUŠKA	
PODNIK V HRADCI KRÁLOVÉ					HORNÍK (KNIŽNĚ)								FR. RO- MANOPI- SEC ÉMILE					
NEOBUTĚ					UZENINA PÍSM. ŘEC. ABECEDY								TŘÍSKA SLOV. NORSKÝ STÁTNIK					
◆	MPZ JERSEJ	BOJOVÝ POKRÍK AMER. LET. SPOL.					ANGL. VÁHOVÁ JEDNOTKA MAJETER ZÁDRUHY					OBINADLO LAT. TMAVÉ						
VELKÁ CENA (GRAND PRIX)			OZDOBNÁ SCHRÁNKA CHLOROVO- DÍK				TECHNIKA V BRNĚ NAŠ BÝV. HÁZENKÁŘ					SEVERSKÉ M. JMÉNO ČÁST ZKR. LIDOVCU				ŽENSKÉ JMÉNO (4.1.)	ANGLICKY SOSNY	
RAKOUSKÝ DRAMATIK (1863- 1934)					ZKR. KATEDRY ZUČ				POŠLÁ (RYBA) BÝV. ZN. ČEPELEK						ZKR. DOPR. PODNIKU OBRAZY SVATÝCH			
MEXICKÉ SÍDLO					ŠVÝCAR. ŘEKA OLIVER DOMÁC.					ŘÍMSKY 1558 ÚŘEDNÍK VE SPARTĚ								
◆	PODZEMNÍ ČÁST BUDOVOVY	KÓD LESOHA ŠP. DÉLK. MÍRA				DÚCHOD (FRANC.) AFR. NÁR. KONGRES							AFRICKÝ KMEN SNOVAT					
KÓD SINGA- PURU			PRKENNÉ STROPY Ž. JMÉNO (26.6.)				CUKROVÍ ČS SPISOV. ZDENĚK						ANGL. KÁMEN LEHCE (HUDEB.)					
OKOLNÍ ÚZEMÍ								SPZ TOPOLČANY SÍDLO NA HONŠŮ				SLADKÝ JIŽNÍ PLOD OMAN (BOT)						
CESTIČKA ANGL.					MPZ KANADY LETECKÝ PODNIK				PŘÍKOPY ZUŘIT							ODTÁT	FR. HEREC JACQUES	
ŽENSKÉ JMÉNO (13.1.)						OBR HERBICID				OSTROV U NOVÉHO ZÉLANDU CHYBA					LATINSKY JAKO HADÍ CITOSLOVCE			
NÁSTROJ								CTITEL MAGIE PEVNINA V MOŘI										
◆	ZNIČENÝ (EXPRE.)	LETADLA OPAK PRAVÉ					OMÁMENĚ BÝVALÁ PERSIE						POUŽÍVAT PERO MONARCHA					
CHEM. ZN. THALIA			BEBINKO ZOLŮV ROMÁN										ČÁSTI SKELETU BRITSKÁ LEGIE					
ČÁST MOČOVÉHO ÚSTROJÍ					ZNAČKA LYŽÍ							NÁSTROJ NA BROUŠENÍ PŘEDLOŽKA				ŠACHOVÝ KONEC	JUBILEJNÍ	
OVANUTÍ					HŘBET CHODIDLA ŘÍDÍCÍ KOLO					PÍŠCITÉ POBŘEŽÍ BUBEN MADAR.					ZKR. MISTROV- STVÍ SVĚTA BOŘITI			
NÁDOBA KE SMAŽENÍ						VÁHAVÝ SOULHAS HNĚDÁ BARVA			PŘED- LOŽKA ŠPATNÝ			ZTRÁCET SRST						
◆	ZKR. SOUVĚZDÍ HADONŠ	FINSKÝ OSTROV RUSKÉ SÍDLO					VSTUP EJHLE					JEZERO V TU- RECKU	SPLETENÁ POZEMEK					
PŘEDLOŽ. 2.PÁDU			KANDIDÁT ŘÍMSKY 505					ZN. RUBIDIA LESKLÝ NÁTĚR			INDIÁN Z JZ USA Ž. JMÉNO (8.4.)						ANGLICKÝ DUB	TYP NÁKL. VOZU ČD
LEHCE OPILY										DOJETÍ ANGL. INIC. HERCE CUPÁKA								
KÓD OSTROVA KRÉTA					POLSKÁ ŘEKA				MUŽSKÉ JMÉNO (22.5.)					LET. SPOL. AUSTRÁ- LIE				
◆	POMŮČKA K LUŠTĚNÍ: NAS, TATI, AALL, INULA, AMIK, AGILE, ADLA, AKAR, BALAN, PAA, GRADO, ERAM, FASCIA, BAHR, JACO, RENA, NIDA				KVALITNÍ CIZÍ DŘEVINA				ANGL. DORT					ŘÍMSKÁ DEŠITKA				

Vydává OS KOVO IČO: 49276832 > Redakční uzávěrka ve čtvrtek před dnem vydání v 11 hodin > www.oskovo.cz > tajemnice Miloslava Nováková, 775 670 721, novakova.miloslava@cmkos.cz > Adresa redakce a vydavatele: nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3 > Grafická úprava: Jakub Karman > Vydáno ve vydavatelství Enigma, s. r. o. > Objednávky vyřizuje redakce > Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí > Za obsah inzerce redakce nezodpovídá > Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta, s. p., odštěpný závod Praha, č.j. nov. 6094/96 ze dne 20. 8. 1996 > ISNN - 0332-9270 > MK ČR E 4605

**SPRÁVNĚ ZNĚNÍ TAJENKY Z ČÍSLA 9:
POJĎTE SPOLEČNĚ S NÁMI OSLAVIT SLAVNÉ MÁJOVÉ DNY.**

V roce 2024 budeme s křížovkami i nadále pokračovat, pouze již nebudou výherní.